

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ ΚΟΡΤΩ

Μια έξαλλη Οδύσσεια

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

Θέση υπογραφής δικαιούχου δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας,
εφόσον αυτή προβλέπεται από τη σύμβαση.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως άνευ γραπτής αδείας του εκδότη η κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο (ηλεκτρονικό, μηχανικό ή άλλο) αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

Εκδόσεις Πατάκη – Σύγχρονη ελληνική λογοτεχνία

Πεζογραφία – 624

Αύγουστος Κορτώ, *Μια έξαλλη Οδύσσεια*

Υπεύθυνος έκδοσης: Κώστας Γιαννόπουλος

Επιμέλεια – Διόρθωση: Νάντια Κουτσορούμπα

Σελιδοποίηση: Κωνσταντίνος Καπένης

Copyright© Σ. Πατάκης Α.Ε.Ε.Δ.Ε. (Εκδόσεις Πατάκη)

και Αύγουστος Κορτώ, Αθήνα, 2026

Πρώτη έκδοση από τις Εκδόσεις Πατάκη, Αθήνα,

Απρίλιος 2026

Κ.Ε.Τ. Κ273 Κ.Ε.Π. 258/26 ISBN 978-618-07-1535-4

ΠΑΝΑΓΗ ΤΣΑΛΔΑΡΗ (ΠΡΩΗΝ ΠΕΙΡΑΙΩΣ) 38, 104 37 ΑΘΗΝΑ.

ΤΗΛ.: 210.36.50.000, 801.100.2665, 210.52.05.600, ΦΑΞ: 210.36.50.069

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ: ΕΜΜ. ΜΠΕΝΑΚΗ 16, 106 78 ΑΘΗΝΑ. ΤΗΛ.: 210.38.31.078

ΥΠΟΚ/ΜΑ: ΚΟΥΥΤΣΑΣ (ΤΕΡΜΑ ΠΟΝΤΟΥ – ΠΕΡΙΟΧΗ Β' ΚΤΕΟ), 57009 ΚΑΛΟΧΩΡΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ,

ΤΗΛ.: 2310.70.63.54, 2310.70.67.15, 2310.75.51.75, ΦΑΞ: 2310.70.63.55

Web site: <http://www.patakis.gr> • e-mail: info@patakis.gr, sales@patakis.gr

Στον άντρα τον πολύτροπο,
που 'χει καρδιά χρυσάφι,
ο χνουδωτός Τηλέμαχος,
κι ο άλλος, που όλο γράφει.

*Σ' αυτή τη ζωή είναι τόσο ελάχιστα
τα πράγματα με τα οποία δεν μπο-
ρείς να κάνεις πλάκα, που είναι σαν
να σου λέει η ίδια η ζωή: κάνε πλάκα.*

*Ο ήρωας χρειάζεται το τέρας, αλλά
το τέρας δεν χρειάζεται τον ήρωα.*

A

Η άλλη έχει ωραία βυζιά, και σκοτωνόμαστε

Ξέρω, ξέρω – στην Τροία έγινε χαμούλης. Ο Όμηρος τα τραγούδησε, αλλά εγώ τα έζησα.

Χύθηκαν ποτάμια αίμα, κι η βία εξυψώθηκε σε γιορτή. Οι θεοί –παράφρονες όλοι– έπαιξαν μπαρμπούτι με τις ζωές των θνητών, και στο τέλος οι νικητές δεν διέφεραν και πολύ απ' τους νικημένους: από δω οι άθλιοι, κι από κει οι τρισάθλιοι.

Δεν θα σας κάνω περίληψη της *Ιλιάδας*, γιατί δεν σας προγυμνάζω για διαγώνισμα. Θα πω μονάχα ότι η κατοπινή περιπέτεια, η δική μου περιπέτεια, ανήκει πάνω απ' όλα σε μένα. Για χιλιετίες οι μελετητές μεταφράζουν με δέος τα όσα πέρασα επί δέκα χρόνια σε θάλασσες, βράχια, νησιά, στον Άδη, κι ανάμεσα σε τέρατα, μένοντας πιστοί στο κείμενο και στην ομηρική διάλεκτο, σαν να πρόκειται για Ευαγγέλιο. Κάθε λέξη και λεξούλα δουλεμένη εκατό φορές, θαρρείς κι ο τυφλός ποιητής θα μυριστεί την πιο μικρή παρασπονδία και θα υψώσει το χέρι απ' τον Κάτω Κόσμο για να τους σφαιλιάρσει.

Όμως οι ιστορίες, ακόμα και τα έπη, εξελίσσονται, όπως κι οι γλώσσες της αφήγησης. Κι όταν ήσουν εκεί, μες στον χαμό της μάχης, είναι ανόητο και λιπόψυχο να τα στρογγυλεύεις, να λες ποιητικά ψέματα. Πάρε παράδειγμα τον Αχιλλέα: θεό τον είχαμε κάνει τον κερατά να φορέσει κλειστό σανδάλι. «Αγορίνα, είσαι αθάνατος απ' την κορφή ως τα νύχια, εξόν απ' τη φτέρνα. Τι το θες το χρυσό το ξώφτερο, με τόσα βέλη που πετάνε δώθε κείθε;» Αλλά ο Θεσσαλός είχε ψυχρύνθεση μοντέλου – αν το ευαίσθητο σημείο ήταν το αχίλλειο στήθος, θα 'χε τρυπήσει την πανοπλία και θα 'χε βάψει τη ρώγα του φούξια. Κι έτσι έφαγε το κεφάλι του.

Μια άλλη παραχάραξη των αρχαιοπληκτων, πολύ πιο ευρεία απ' τα ομηρικά έπη, έχει να κάνει με την τρεχάμενη ηθική του χριστιανισμού, που προσπάθησαν να επιβάλουν, αναχρονιστικά και λαθεμένα, στους αρχαίους Έλληνες. Όπως η ομοφυλοφιλία: Σας παρακαλώ, οι ιεροί μας πρόγονοι ήταν όλοι στρέιτ, λάτρεις του ωραίου φύλου, τους παρακαλούσε η κοπέλα τους να δουν το Brokeback Mountain και δεν άντεχε ο ανδρισμός τους το κωλομπάρεμα. Στην πραγματικότητα, τότε δεν είχαμε τέτοια θέματα. Οι πάντες ήξεραν ότι ο Αχιλλέας κι ο Πάτροκλος ήταν ζευγάρι – αν δεν είχαμε τον Τρωικό Πόλεμο, θα φάγναν για παρένθετη. Και πιο μετά: πάει ο Πλάτωνας να δει τον Σωκράτη στην μπουζού, κι αρχίζει να του λέει πως ίσως πρέπει να αναθεωρήσει, κι ο μεγαλύτερος σοφός της ιστορίας τον

κόβει απότομα: «Άσ' τα θανατικά, μαρή σάπια, και πες μου τι κάνει το τεκνάκι ο Αλκιβιάδης».

Θα σας πω ένα μυστικό: οι λογοτεχνικοί χαρακτήρες, όπως κι οι νεκροί, ξέρουμε τα πάντα – ακόμα κι όσα μένουν άγνωστα στους ποιητές που τραγουδάνε τους μύθους μας. Έτσι, ενώ σαφώς πολέμησα στην Τροία, ο κρυφός, ιδιωτικός μου πόλεμος δεν καταγράφεται σε καμιά ραψωδία, κι είχε για αντίπαλο την Ωραία Ελένη, που μου αντιστάθηκε σαν πανίσχυρος εχθρός, μέχρι να μου κάτσει.

Η Ελενάρα, λοιπόν, αφού τα 'κανε πουτάνα όλα –αφού εγκατέλειψε τον Μενέλαο, που ήταν τόφαλος και νόμιζε ότι η κλειτορίδα είναι χωριό της ορεινής Φωκίδας και γι' αυτό δεν την έβρισκε, επειδή με την μπάκα δεν ανέβαινε βουνά, κι έπεσε στη μαρμάρινη αγκαλιά του Πάρι, που ήταν δυο μέτρα ντούκι κι έτρωγε μόνο πρωτεΐνη, μαν μου, και κυκλοφορούσε στην Τροία γυμνόστηθος και λαδωμένος σαν φασαίος γκόμενος του Instagram που φάχνει χορηγία για να μην καταλήξει στο *OnlyFans*–, αποφάσισε ότι δεν ήταν διατεθειμένη να πάει αδιάβαστη από κάνα υγρόν πυρ όπως άπλωνε τις κιλότες στις πολεμίστρες, άφησε τον καλό της να κάνει κοιλιακούς κρεμασμένος από μονόζυγο και κατέφυγε σ' ένα χωριουδάκι καμιά εκατοστή στάδια –είκοσι χιλιόμετρα, περίπου– στα δυτικά της Τροίας.

Ένα απ' τα βάσανα του πολέμου είναι ότι, άπαξ και καταλαγιάσει η μάχη, για να πάρουν δυνάμεις τα εχθρικά στρατόπεδα, να φάνε μια βούκα, και να βάλουν λί-

γη βεταδίνη στις πληγές τους, μην πάνε από μικρόβιο, έρχεται η ώρα, μες στη νύχτα, που νοσταλγούν γυναίκες, γκόμενες, ξαδέρφες, γίδες με δεμένα καπούλια και γελάδες με πυκνά ξανθά τσίνορα – και πρέπει εξάπαντος να γαμήσουν, για να ξεδώσουν απ' τον φόβο του θανάτου που παραμονεύει ολούθε.

Γι' αυτό κι οι προνοητικοί πολέμαρχοι είτε κουβαλάν μαζί τους εργαζόμενα κορίτσια, είτε αρπάζουν γυναίκες απ' τα μέρη που διασχίζουν, για να μη γίνουν οι αρχιδουσακούλες λιλά κι οι πεζικάριοι αρχίσουν να το χώνουν σε μυρμηγκοφωλιές. Επειδή μιλάμε για τους προγόνους σας, βέβαια, στη φάση της ανάπαυλας έπεφτε κάμποσο κωλομπαριλίκι – έγερνε ο μορφονιός ο Πάτροκλος στο κρασοβάρελο, και τρίποντο. Αλλά, ρε φίλε, καλός ο κώλος στην ανάγκη, μα θες να πιάσεις κι ένα βυζί, ν' ανοίξεις δυο γυναικείες ποδιάρες και να βοσκήσεις στο παχνί.

Κι επειδή το φορητό μπουρδέλο σύντομα γίνεται αφόρητο, γιατί οι έρμες οι κοπέλες δεν τους προλαβαίνουν, χώρια που σέρνονται κι αρρώστιες, και δεν λέει να κατουράς ξυράφια όταν έχεις να σκοτώσεις κόσμο, κι επειδή, επιπλέον, είχα λίγο πιο ανεπτυγμένο εγωισμό απ' τον μέσο Έλληνα, καθόσον μάγκας πολυμήχανος, δεν καταδεχόμουν να πάω στη σκηνή με το χαρέμι – άσε που τις λυπόμουν κιόλας τις φουκαριάρες. Δεν είναι να γεννηθείς γυναίκα σ' αυτόν τον κόσμο.

Κι ένα μεσημέρι, πάνω που 'χα αποκρούσει τρία βέλη με την ασπίδα μου –ο χαρακτήρας του Τσακ Νόρις

είναι αναμφίβολα βασισμένος σε μένα–, είδα ένα κάρο να φεύγει με φούρια προς τα δυτικά, φορτωμένο καλούδια: παστά κρέατα, ψωμιά, τυριά, φρούτα, κηρήθρες που έσταζαν μέλι, ασκούς με κρασί, τόπια μετάξι, καθώς επίσης (κι έτσι καρφώθηκε η μαντάμ) χρυσά κύπελλα και πιάτα.

Κάποιος είχε μετακομίσει στη ζούλα, κάποιος μαθημένος στα πούπουλα. Χωρίς να το πολυσκεφτώ, καβάλησα το άτι μου και πήρα το κάρο στο κατόπι.

Σαν έφτασε στον προορισμό του, κρύφτηκα πίσω από μια συστάδα μουριές, κι είδα τον καροτσέρη να ξεφορτώνει τα αγαθά μπροστά σ' ένα πετρόκτιστο σπίτι, που βρισκόταν στην άκρη ενός χωριού. Κάποιος του άνοιξε την πόρτα δίχως να βγει, κι ο μπάρμπα αρχισε να κουβαλάει τα φαγιά και τα τσαμασίρια μέσα.

Μια αλλόκοτη λεπτομέρεια μου τράβηξε το βλέμμα: στο ξερόχωμα που έζωνε το σπίτι, υπήρχαν κάμποσοι ολόμαυροι κύκλοι, μεγάλοι όσο ένας άνθρωπος. Όμως δεν ήταν απομεινάρια φωτιάς – είχα ανάψει αμέτρητες στη ζωή μου, κι ήξερα πως οι φλόγες ποτέ δεν καίνε τόσο αρμονικά, δεν αφήνουν τέτοιο τέλειο σχήμα. Κι εκτός αυτού, για ποιον λόγο ν' ανάψουν εφτά, οχτώ φωτιές γύρω απ' το σπίτι;

Τότε βεβαιώθηκα, κι ανέβηκα πάλι στ' άλογο, και διέσχισα αργά το χωριό, κουδουνίζοντας τα νομίσματα στο πουγκί μου. Ήμουν όλος ξεραμένα αίματα και λάσπες, το μεγάλο μου σπαθί είχε μαυρίσει απ' τις σφαγές, και το δίχως άλλο φάνταζα επιβλητικός πολε-

μιστής, γιατί οι χωριανοί με κοιτούσαν με φόβο – κι ήταν λογικό: η προηγούμενη ξενομερίτισσα πρέπει να τους είχε κάνει άσχημη ζημιά.

Μόνο το παιδομάνι μ' ακολούθησε, και μοιράζοντας μπαξίσια, έμαθα τα καθέκαστα: μια γυναίκα πιο όμορφη απ' την αυγή, πιο λαμπερή απ' τον ήλιο είχε φανεί ξαφνικά στον μικρό τους τόπο, γυρεύοντας στέγη. Μα οι χωριανοί, μόλις την αντίκρισαν, έχασαν τη μιλιιά και το μυαλό τους, και την πήραν στο κυνήγι.

Η ξένη έφτασε ίσαμε την αυλή του εγκαταλελειμμένου σπιτιού, κι οι άντρες την είχαν κυκλώσει. Ο ένας της χούφτωσε τον κώλο, ο άλλος το βυζί, ο τρίτος την άρπαξε απ' τα μαλλιά, ο τέταρτος έχωσε το χέρι στα σκέλια της, ο πέμπτος έκλεισε τον λιγνό λαιμό της στη γροθιά του, ο έκτος της έσκισε το φουστάνι, ο έβδομος την έριξε χάμω κι έπεσε πάνω της, μαζί με τον όγδοο.

Και τότε συνέβη το ανήκουστο: μ' έναν εκκωφαντικό θόρυβο, λες κι η ίδια η γη γκρεμιζόταν, απ' τον αίθριο, ηλιόλουστο ουρανό άρχισαν να πέφτουν κεραυνοί, που μετέτρεψαν τους άξεστους, καυλωμένους χωριάτες σε μαύρη σκόνη.

«Είναι μάγισσα» είπε ένας μπόμπιρας. «Γι' αυτό δεν σιμώνουμε, μη μας ξεκωλιάσει όλους».

Μάγισσα δεν ήταν, αλλά ήταν κόρη του Δία, κι όταν ο Νεφεληγερέτης βλέπει ένα τσούρμο επίδοξους βιαστές να βάζουν χέρι στην κόρη του, πράττει αναλόγως. Μόνο οι θεοί έχουν το δικαίωμα να βιάζουν ατιμώρητα.

Μόλις τα πιτσιρίκια φύγαν τρέχοντας και γελώντας

–η νέα ψυχή δεν ξέρει τη νύχτα της–, χτύπησα την πόρτα του ρημαγμένου σπιτιού, κι όταν άνοιξε, το σαγόνι μου κρέμασε, τα πλεμόνια μου άδειασαν απ’ αέρα, και τα μάτια μου γούρλωσαν σε πρωθυπουργικό βαθμό.

Ήταν όντως η ωραιότερη γυναίκα στον κόσμο: μαύρα μαλλιά, γαλατερό δέρμα, μάτια μενεξεδιά, και κάτι βυζάρεις με δική τους ζωή – με κάθε ανάσα, έτρεμαν και τούρλωναν, λες και θα απλώνονταν σαν χέρια δίχως δάχτυλα να με τραβήξουν απ’ τα μούτρα στη σχισμάδα τους. Το κατωχείλι μου έσταζε σάλια.

Βέβαια, να δώσω κι ένα δίκιο στην Πηνελοπίτσα, που κάποτε είχε πει: «Και με τη Μέδουσα θα πήγαινες, για να σου γίνει πέτρα». Όντως, από τότε που θυμάμαι τον εαυτό μου, αντί για τη φωνή της συνείδησης, είχα μια άλλη, που έλεγε ασταμάτητα: Μουνί, μουνί, μουνί. Χώρια που τελευταία φορά είχα δει χαρά με την Κασσάνδρα, πίσω από κάτι θάμνους, κι είχα ιδρώσει να τελειώσω, διότι, εκτός του ότι δεν ήταν ο τύπος μου, κάθε τόσο διέκοπτε τα βογκητά για να πει: «Ο Κένεντι δεν θα περάσει καλά στο Ντάλας» και «Τι τον θέλατε τον πυρηνικό αντιδραστήρα στο Τσερνόμπιλ;» και «Χάλια η οικονομία το 2008».

Μολαταύτα, η τύπισσα δεν υπήρχε. Και τώρα μου χαμογελούσε.

«Οδυσσέα» είπε όλο χαρά, και με μάτια που έλαμπαν σαν αμέθυστοι ακούμπησε τα χέρια της στους ώμους μου. Το κάτω μέρος του λερωμένου μου χιτώνιου σηκώθηκε σε ορθή γωνία. «Έλα, πέρασε».

Το χρέπι από μέσα το 'χε κάνει κούκλα – σαλονάκι βασιλίσσας. Με κάθισε σ' ένα πουφ, μου 'βαλε κρασί, και θροιάστηκε σε μια χρυσή καρέκλα απέναντί μου.

Κατέβασα τον κρατήρα μονοκοπανιά, για να μου φύγει το τσίτωμα, αλλά η παρουσία της ήταν ρήγμα στην καρδιά και σπίθα στο καυλί μου. Διόλου παράλογο που σφαζόμασταν για πάρτη της.

«Κάνα μαντάτο απ' το Ίλιον;» ρώτησε.

«Έχεις σόγια στα Νέα Λιόσα;»

«Το πτολιέθρον, καλέ. Ο πόλεμος. Πώς οδεύει;»

«Α, τους έχουμε πάει γαμιώντας». Η Ελένη συνοφρυώθηκε. «Σόρι, μαλακία μου. Απ' τη δική σου οπτική, τον ήπιατε πανηγυρικά».

Στέναξε, κι έπαιξε νευρικά με το χρυσό της περιδέραιο· να 'μουν νεφρίτης που άγγιζε τη ροδαλή γουβίτσα του λαιμού της!

«Ήταν λάθος που κλεφτήκαμε με τον Πάρι» είπε σιγανά, κοιτώντας το χαλί στα πόδια μας. «Ούτε οι θεοί δεν το 'θελαν».

«Μην το παίρνεις κατάκαρδα» την παρηγόρησα. «Οι θεοί γενικώς δεν ξέρουν τι θέλουν. Η αθανασία τούς χαζεύει. Αν κινδύνευαν από εμφράγματα και ζάχαρο, θα ήταν πολύ πιο ισορροπημένοι».

«Είμαι μεγάλη σκύλα που τον παράτησα στο έλεος της τύχης;» είπε, κοιτώντας με ικετευτικά. «Απλά, με το πέρασμα του χρόνου, απομυθοποιήθηκε στα μάτια μου – ίσως ακούγομαι αχάριστη, αλλά ακόμα κι αυτή

Το χέρι της τινάχτηκε κι έσφιξε τον καρπό μου.

«Όχι, μη! Μη μ' αφήνεις μόνη!» Τα μαβιά της μάτια γέμισαν δάκρυα. «Τους φοβάμαι τους ντόπιους. Ξέρω ότι ο μπαμπάς έκανε αυτούς που με χούφτωσαν πέλετ για ψησταριά, αλλά αν μεθύσει στον Όλυμπο και ξεραθεί, θα με πάρουν κοντοσούβλι. Και τρέμω τις γυναίκες τους ακόμα περισσότερο – έγιναν χήρες άθελά μου, και με μισούν».

Σταύρωσα τα πόδια, για να μη μου πεταχτεί έξω απ' τη χαρά, και της είπα με όλη τη σοβαρότητα του σκληραγωγημένου πολεμιστή: «Άσ' το πάνω μου, κούκλα. Όποιος τολμήσει να σε ζυγώσει, θα μαζεύει τ' άντερά του από τα δέντρα».

Κι έτσι άρχισε η ιδιότυπη, βασανιστική μου συγκατοίκηση με την Ωραία Ελένη.

Ήμασταν όλη μέρα μαζί, είτε στο σπίτι, είτε στα γύρω ξεροχώραφα, όταν έπεφτε ο ήλιος και βγαίναμε περίπατο. Την άφηνα να μιλάει με την ψυχή της, γιατί δεν είναι να πεις ότι άκουγα: «Δυστυχώς, πλέον δεν μιλούμαστε με την αδερφή μου την Κλυταιμνήστρα. Μου κλαιγόταν συνεχώς για τον γάμο της, κι άφηνε μπηχτές ότι εγώ με την πρώτη δυσκολία παράτησα τον άντρα μου. Κι ο Κάστορας από οχτώ χρονώ βγάζει αφρούς που ο Πολυδεύκης είναι αθάνατος – αναρωτιέται κατά πόσον μπορεί να ξεγελάσει τον Άδη, επειδή είναι ολόιδιοι». Εγώ, βαδίζοντας δυο βήματα πιο πίσω, καθώς ήταν βασίλισσα, μουρμούριζα συμπονετικά, και μονολογούσα: *Τι κωλάρα είναι αυτή.*

Όταν ήθελε ν' αλλάξει, γύριζα την πλάτη, με τη μαλαπέρδα στ' αυτιά, και τα βράδια κοιμόμουν σ' ένα κράμι, δυο πήγες απ' το αφράτο της αχυρόστρωμα.

Είχα ξεχάσει τελείως τον πόλεμο – να βγάζανε τα μάτια τους. Το μόνο που μ' απασχολούσε ήταν πώς θα κατάφερνα να μαλαγανιάσω τη Λενιώ για να ανέβω στο στρώμα.

Ξέρω ότι στις μέρες μας είναι παράνομο να ντοπάρεις μια γυναίκα για να σου δοθεί, αλλά στα ομηρικά χρόνια δεν είχαμε τέτοιους ενδοιασμούς. Έτσι, πήγα μόνος μου σ' ένα κοντινό δασάκι, βρήκα τα μανιτάρια που κάνουν την πραγματικότητα να μοιάζει με όνειρο, έβαλα ένα να μουλιάζει σ' ένα κύπελλο κρασί, και το βράδυ τής το πότισα.

Μέχρι να της περάσει η πρώτη μαστούρα και να ξεραθεί, μου 'σπασε τ' αρχίδια με βαριοπούλα, γιατί κυνηγούσε αόρατες πεταλούδες που είχαν το πρόσωπο του Πάρι –π-π-πε-τ-τ-ταλούδα!–, κι έπειτα έτρεχε να κρυφτεί απ' την Ήρα, που είχε μεταμορφωθεί σε Πόκεμον κι ήθελε να της φάει τους πόντους ζωής, και τέλος νόμιζε ότι ήταν ο Τειρεσίας, και σήκωνε τα φουστάνια της, για να βεβαιωθεί ότι είχε ακόμα γυναικεία όργανα, κι όχι κάνα παλαμάρι. Κάποια στιγμή, ταβλιάστηκε.

Μες στη νύχτα, τυλίχτηκα μ' έναν ποδήρη πέπλο, και την ξύπνησα.

«Ανιψιά, εγώ είμαι η θεά που φυλάει το τσουκάλι των θεών».

Η Ελένη ανακάθισε αλαφιασμένη. Ο ιδρώτας στη σχισμάδα των βυζιών της γυάλιζε όπως η ρεματιά στα μάτια του διψασμένου.

«Θεά μου; Έχετε μούσι;»

«Δεν έμεινα τυχαία παρθένα».

«Και τι μπάσα φωνή!»

«Εισπνέω πολλή κάπνα από τηγανόλαδα. Λοιπόν, το τάμα σου δεν γίνεται δεκτό. Δέχομαι δεήσεις μόνο από γυναίκες που είναι ανέγγιχτες».

«Αχ, όχι! Και τώρα ποια θεά θα με συντρέξει; Η Αφροδίτη, μήπως;»

«Άπαπα, είναι τρομερά ζηλιάρα. Θα σου πει, ναι, όλα καλά, και θα ξυπνήσεις σαν τον Ντάνι Τρέχο».

«Μήπως θα με εισακούσει η Άρτεμη;»

«Κοίτα, εντελώς μεταξύ μας, το Αρτεμάκι δεν ασχολείται με στρέιτ δράματα».

«Δηλαδή;»

«Όταν τρέχεις μισόγυμνη στα δάση κυνηγώντας αρκούδες και μπεκάτσες, κι από πίσω σου τρέχει μια μονοθύελλα, επίσης μισόγυμνη... ε, ένα κι ένα κάνουν δύο».

«Η πάνσοφη Αθηνά;»

«Ναι, δεν το βλέπω. Η Αθηνούλα πήζει με τον Τρωικό Πόλεμο, κι επιπλέον είναι μουντρούχα – θα μπορούσε να γίνει αρχηγός κόμματος. Έτσι και την ενοχλήσεις για προσωπικό σου θέμα, θα σε διαλοοστείλει».

«Ο Φοίβος;»

Η Βανδή; Η Αννούλα;

«Άκου» της είπα αυστηρά, «δεν θα πάρουμε σβάρνα όλο το Δωδεκάθεο νυχτιάτικα. Κι ούτε φταίει ο έρωτας, όπως νομίζεις, αλλά το ότι καψουρεύτηκες τον ένα τρόμπα μετά τον άλλο. Γι' αυτό κι εγώ σου έστειλα τον Οδυσσέα, για να σε προστατεύσει και να σε καθοδηγήσει, και να σου ξαναδείξει ότι ο έρωτας είναι χαρά, κι όχι ύβρις».

«Αλήθεια;» ρώτησε, πεταρίζοντας τα μάτια.

«Εννοείται. Τέτοιες μπουτάρες, κρίμα κι άδικο να μένουν κλειστές».

«Είστε σίγουρα θεά του νοικοκυριού;»

Το πρωί ξύπνησε ανάστατη απ' το σημαδιακό όνειρο, κι όσο μου το αφηγούνταν, εγώ την άκουγα δήθεν κατάπληκτος. «Θαύμα, θαύμα!» φώναζα, κι έκανα τον κεραυνό μου.

Ωστόσο, απείχα ακόμα κάμποσο απ' τον σκοπό μου – γιατί η Ελένη θυμόταν ότι η Εστία είχε επισημάνει τα μπούτια της, και μ' άφηγε να τον χώνω μόνο εκεί, κι έπειτα τα 'σφιγγε, μέχρι που νόμιζα ότι θα μου τον ξεριζώσει.

«Τα μπούτια φτάνουν και πιο ψηλά» πάσχιζα να εκλογικεύσω. «Ανατομικά μιλώντας, το αιδοίο βρίσκεται στο βάθος των έσω μηρών».

«Ναι, αλλά αν θυμώσει η Εστία;»

Να βγάλει θυμωμένο πρωτοσέλιδο.

Πόντο πόντο αναρριχήθηκα, σαν τον σκίουρο στη βελανιδιά. Και κάθε φορά, για να εξευμενίσει την πρωτότοκη κόρη του Κρόνου και της Ρέας, το Λενάκι έβα-

ζε σ' ένα μεγάλο θυμιατήρι ένα μπούτι κοτόπουλο πάνω σ' αναμμένα κάρβουνα, ώστε η τσίκνα ν' ανεβαίνει στον Όλυμπο – κι όταν προσπαθείς απεγνωσμένα για μέρες να πιάσεις τρύπα σαν τον παππού στο γκολφ, και ξαφνικά σου έρχεται όρεξη για έναν κουβά KFC, όσο να πεις αποσυντονίζεσαι.

Με τα πολλά, μπήκε η φέτα στον τραχανά, αλλά το αποτέλεσμα, φευ, δεν ήταν επ' ουδενί τόσο μεγαλειώδεις όσο περιμένα. Μπορεί να έφταιγε το ψαρωτικό της κάλλος – καμιά φορά, νόμιζα ότι έκανα σεξ με την Κύπριδα θεά, κι ότι, αν δεν την ικανοποιούσα, θα με μεταμόρφωνε σε χίπστερ. Ή μπορεί κι η ίδια η Ελένη να μην πολυγούσταρε, να μην ήταν σε φάση. Πάντως, θυμάμαι μια φορά, για να μπορέσω να τελειώσω, έκλεισα τα μάτια και φαντάστηκα την Κασσάνδρα, παρότι ως γυναίκα έφερνε στην Μπέλλου, και πάνω που το 'νιωθα να 'ρχεται, παίζει να μούγκριζε: «Όχι δεύτερη θητεία Τραμπ, ρε πούστη!».

Κι έτσι γύρισα στον πόλεμο, και πάλι καλά, γιατί δυο μέρες μετά ο Φιλοκτήτης, γιος του Ποίαντα και της Δημώνασσας (στα αρχαία λαρισαίικα, Δημόνασα θα πει τα πήρα στο κρανίο), φύτεψε στο στήθος του Πάρι ένα βέλος ποτισμένο στο φαρμάκι της Λερναίας Ύδρας – κι αν ήμουν με την Ελένη όταν έμαθε ότι χήρεψε, θα 'χα κακά ξεμπερδέματα.

Όλα αυτά δεν μας τα λέει ο τσίφτης ο Όμηρος. Βέβαια, και τι να πρωτοπεί σε είκοσι τέσσερις ραψωδίες; Χώρα που το ποίημα έπρεπε να 'ναι σοβαρό, διδακτι-

κό, κατά τόπους δυσνόητο, ακριβώς σαν ταινία του Νόλαν – αν κι η Οδύσσεια στο πρωτότυπο μάλλον διαβάζεται πιο ευχάριστα, και για να είμαστε σοβαροί, δεν μοιάζω με τον Ματ Ντέιμον ούτε απ’ το διάστημα, αν μη τι άλλο γιατί το 1200 π.Χ. στην Πελασγία υπήρχαν το πολύ δεκαεφτά ξανθοί άντρες. Οι υπόλοιποι ήμασταν όλοι μαυροτσούκαλα.

Αλλά όπως είπαμε, αν έχεις κονέ με τον πρωταγωνιστή της ιστορίας, θα μάθεις όλα αυτά που δεν γράφτηκαν ποτέ στα επίσημα κιτάπια, ούτε στις ηθικοπλαστικές περιλήψεις των σχολικών βιβλίων. Ο μύθος, πριν γίνει έπος, ήταν ζωντανός, κι έτσι πρέπει να παραμένει: κάτι που ανασαίνει, κι όχι αγγαρεία, καταναγκασμός.

Κι αν τύχει κάποιος να θιγεί απ’ τις ελευθερίες, τους αναχρονισμούς και τις βωμολοχίες, του ζητώ να κάνει κάτι δύσκολο: να φανταστεί. Να φανταστεί άντρες που πολεμούν, με σπαθιά και δόρατα, με τόξα, βέλη, πέτρες και πελέκια. Άντρες που διασχίζουν με καράβι το Αιγαίο και τη Μεσόγειο, μακριά απ’ τις γυναίκες τους, από κάθε υποψία σπιτιού, ασφάλειας. Κι αν πιστεύει στ’ αλήθεια ότι οι άντρες σ’ αυτές τις συνθήκες δεν βρίζουν, δεν κάνουν χοντροκομμένο καλαμπούρι, δεν τσακώνονται άγρια, δεν παραφέρονται, δεν καυλώνουν –ιδίως όταν βρίσκονται μια πνοή απ’ τον θάνατο, τον Μεγάλο Καυλάτορα, που μας θυμίζει ότι η ζωή αρχινά με τον έρωτα της σάρκας και γεννιέται μες σε μπινελίκια και κατάρες–, τότε, μάλλον, ο άτυχος αναγνώ-

στης δεν κατάφερε να κάνει αυτό που του ζήτησα: δεν φαντάστηκε ότι αυτοί οι άντρες ήμασταν εμείς, ματωμένοι, κουρασμένοι, δαρμένοι απ' τη μοίρα και τη θάλασσα. Δεν φαντάστηκε ότι, σαν στρατιώτες και τυραννισμένοι ναυτικοί, θέλαμε να μεθύσουμε, να τα σπάσουμε, να γαμήσουμε ό,τι κινείται.

Ανθρώπινο – η συνοφρυωμένη ηθική σκοτώνει τη φαντασία.

B

Δεν παντρεύτηκα μοδίστρα

Η Πηνελόπη είναι μύθος από μόνη της – μα ένας μύθος πλασμένος από άντρες, ιδανικός για ν' ανακουφίζει και να παρηγορεί τις ανδρικές ανασφάλειες.

Η ενσάρκωση της συζυγικής πίστης... Η τυφλή αφοσίωση στον απόντα... Τα χρόνια να κυλάνε έρημα και άδεια, χωρίς τον κύρη της...

Του κώλου τα εννιάμερα.

Με το πέρασμα των αιώνων, ποιητές, ραψωδοί και λόγιοι έπεισαν τον κόσμο πως η Πηνελόπη ήταν κάτι σαν Ελληνίδα Παναγιά: της έκαναν παρθενοραφή. Το διάσημο ψέμα που την περιβάλλει –ότι ύφαινε και ξήλωνε ολοένα το σάβανό της, λες κι ήταν νεκρή μακριά μου, ότι αρνιόταν τους μνηστήρες σαν άγαλμα αγίας που δεν διαθέτει γυναικείες οπές– δεν έχει καμιά διαφορά απ' τη ζώνη αγνότητας, την οποία φόραγαν στις δεσποσύνες οι ιππότες, για να τους είναι πιστές όσο έλειπαν σε πολέμους και ταξίδια. Μόνο που η ζώνη αγνότητας δεν υπήρξε ποτέ – ήταν επιπόνη φαντασιόπληκτων πουριτανών της Βικτωριανής Εποχής.

Ο άντρας μπορεί να κερατώνει κάθε βράδυ, να γαμεί και τις χταποδομάνες, αλλά η γυναίκα ποτέ! Ουαί κι αλίμονο αν γύριζα κι ανακάλυπτα ότι η Πόπη μού τα 'χε φορέσει!

Μ' όλα αυτά δεν εννοώ πως η γυναίκα μου ήταν άπιστη – αν και, ειλικρινά, δεν ξέρω τι έκανε εν τη απουσία μου, κι ούτε που με νοιάζει. Ήμασταν πιτσιρίκια όταν κίνησα για την Τροία, και μεσόκοποι όταν ξανα-νταμώσαμε. Πώς να της κάκιωνα για τον περιστασιακό πήδουλο, όταν το πουλί μου είχε πιάσει κάλο;

Οπότε, ας ξεκαθαρίσουμε τα επικά μπαλαμούτια απ' την αλήθεια.

Κατ' αρχάς, η Πηνελόπη δεν ήταν καμιά βαριεστημένη θεία απ' τα Οινόφυτα, που πουλάει σεμεδάκια στο Etsy. Όταν τη γνώρισα, και την ερωτεύτηκα, ήταν ένα έφηβο αγοροκόριτσο απ' τις Αμύκλες, που έπαιζε τον βασιλιά πατέρα της στα δάχτυλα, κι έκανε ό,τι γούσταρε: πήγαινε για κυνήγι με το τόξο και τη γεμάτη φαρέτρα της, επιδέξια και τσαμπουκαλεμένη σαν την Άρτεμη, έβγαινε μόνη με τη βάρκα για ψάρεμα, κι αν έβρισκε κοράλλια, βουτούσε και τα ξερίζωνε μ' ένα λεπίδι, ντυνόταν μες στη νύχτα, έπαιρνε τα σκυλιά της και περπατούσε ως το πρωί μες στα δάση, κι αν τράκαρε καμιά άτυχη αλεπού, τη σκότωνε, την έγδερνε επί τόπου, κι έπειτα, στο βρομερό υπόγειο του παλατιού, κατεργαζόταν το τομάρι για γουναρικό.

Ήταν η πρώτη γυναίκα με κοντά μαλλιά που 'χα αντικρίσει, και σαν κάτσαμε να τα πιούμε –κι ήταν γε-

ρό ποτήρι, παρά τα δεκαπέντε της χρόνια— κι άπλωσα τα χέρια στα βυζιά της, δεν τσίνησε, δεν είπες: Σας παρακαλώ, είμαι βασιλοπούλα, και χωρίς στεφάνι από κάτω είμαι λεία κι αδιαπέραστη σαν την Μπάρμπι, μόνο γέλασε με τη σαστιμάρα μου, γιατί έπιανα μόνο ένα μικρό, σφιχτό, όρθιο βυζάκι — το άλλο το 'χε μόνιμα δεμένο με πανιά, όπως το δέναν οι Αμαζόνες, που ήταν το ίνδαλμά της. (Μάλιστα, για ένα απ' τα πρώτα μου δώρα μετά τον γάμο, έβαλα τις δούλες —τις μόνες που πλησίαζαν τον περίφημο αργαλειό— να υφάνουν μια ταπισερί με την Ιππολύτη και τις συντρόφισσές της.)

Ξεχάστε, λοιπόν, την ταπεινή νοικοκυρούλα που σας έμαθε η φιλολογία του ευάλωτου πέους. Αν πήγαινες πεσκέσι στην Ποπάρα φριτέζα αέρος, μπάλα για πιλάτες, δαντελένια κομπινεζόν ή βιβλίο της Κολίν Χούβερ, θα σ' το 'φερνε στο κεφάλι. Δίκοπο κυνηγετικό μαχαίρι, για να σφάζεις με τη μία το λαβωμένο ελάφι, μποτάκια πεζοπορίας, φουσκωτό με ψαροντούφεκο — τέτοια πράγματα γούσταρε η καλή μου.

Κι ούτε ήταν παθητικά συμβιβασμένη με τον σάτυρο που έκρυβα —όχι και πολύ καλά— μέσα μου. Στο πρώτο κέρατο, με μια χοντρή μαγείρισσα, κόντεψε να με πλακώσει στο ξύλο, αλλά όταν ηρέμησε και το συζητήσαμε, μου τα 'ριξε χύμα και σταράτα: «Άμα μ' αφήνεις να κάνω την καύλα μου, κάνε κι εσύ τη δική σου». Και φυσικά, δεν υπήρχε περίπτωση να την ανακρίνω ως προς το τι περιλάμβανε η καύλα της. Κανέναν ωραίο σκλάβο στη ζούλα; Καμιά γκόμενα που δεν

είχε ακουστά τη Σαπφώ, κι έπρεπε να μορφωθεί πάραυτα; Όταν κάνεις τίμια συμφωνία, δεν ρωτάς.

Την ώρα που ανέβαινα στο καράβι, μου έδωσε προκαταβολική άφεση: «Μετά τις δέκα λεύγες, η ψωλή σου είναι δικός σου λογαριασμός. Μόνο να ξυριστείς ολόσωμα στον γυρισμό, γιατί την προηγούμενη φορά μού βγήκε η πίστη με τις μουνόψειρες». Πάντα μου άρεσαν οι αθυρόστομες γυναίκες.

Το τελευταίο βράδυ, βέβαια, την πήραν τα ζουμιά – γιατί με λάτρευε, όπως τη λάτρευα κι εγώ. (Ξέρω ότι ακούγεται περιέργο απ’ τα χείλη μου, αλλά γίνεται να δίνεις το κορμί σου σε χίλιους ανθρώπους, και την καρδιά σου μόνο σ’ έναν.)

«Δεν μπορούσε να κάτσει στ’ αυγά της κι αυτή η μαλακισμένη;» είπε, σκουπίζοντας τις μύξες της. Στην εκτίμησή της, η Ελένη ήταν ένα τσικ πιο κάτω απ’ τις φουσκωτές κούκλες. «Μια χαρά είναι η Σπάρτη, ιδίως το καλοκαίρι – η Ελαφώνησος είναι γεμάτη μύδια, και στον Γερολιμένα έχει κάτι κεφαλόπουλα μισό μέτρο. Αλλά άμα σου λεν από ενός έτους ότι είσαι η ωραιότερη γυναίκα στον κόσμο, για ποιον λόγο να αναπτύξεις ευφυΐα και προσωπικότητα;»

«Εγώ, πάντως, αν σ’ έκλεβε ο Πάρις» είπα, και τη φίλησα στον ώμο, «θα έκανα για πάρτη σου τον μεγαλύτερο πόλεμο της ιστορίας. Θα σούβλιζα γυναικόπαιδα».

«Αν πήγαινε να με κλέψει αυτός ο χάχας, θα τον ευνούχιζα με το κλαδευτήρι, και θα τον ξαπόστελνα στην Τροία, να μάθει να κατουράει καθιστός».